

โคงเฉลิมพระเกี้ยรที

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

หลวงศรีมโหสกุแห่ง

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้านภาพประภา

โปรดให้พิมพ์

๕๘
เมษายน พ.ศ. ๒๔๗

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไสกัณพิพารพณก

๙๑

๗

๙๑
๗
 Nakon Siammarat
Uthai Thani
Nakhon Ratchasima
Chiang Mai
Chiang Rai
Lampang
Phrae
Phetchabun
Kanchanaburi
Ang Thong
Nakhon Pathom
Samut Prakan
Samut Sakhon
Rayong
Chonburi
Chanthaburi
Prachuap Khiri Khan
Surat Thani
Phuket
Krabi
Trang
Satun
Nakhon Si Thammarat
Phang Nga
Phuket

เลข 895 : 011
เรียก ๑๗๓ ค
หนังสือ 2468 ๑.๓
เลขทะเบียน 115333
วัน เดือน ปี - ๖ ก.พ. ๒๕๔๕

โควตานเดิมพระเกี้ยรที

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

หลวงศรีมหาศรัทธา

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้านภาพประภา

โปรดให้พิมพ์

๔๙
เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๘

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไสกัณพบรรณาการ

ศูนย์วิทยบริการ สำนักงานวิชาการและวิจัย

ฉบับย

โคลงเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนราฯ ณ มหาวชิร
ทพมพ์ในสมุดเล่นนี้ หลวงศรีมหสัสดแต่ง หลวง
ศรีมหสัสดคุณเป็นกว้างชั้นชื่อเสียงในสูชาเมืองศรี
อยขยาเป็นราชธานีคน๑ บทกลอนที่หลวงศรีมหสัสด
แต่งไว้ ๔ คู่ ๔ บท ๔ เรื่อง คือการพยัห้อโคลง'เร่อง' ๑
โคลงอักษรสามเร่อง ๑ กับโคลงเฉลิมพระเกียรติ
เร่อง ๑ ได้พิมพ์แล้วในหนังสือชีรัญญาทั้ง ๓ เร่อง
แต่หนังสือเฉลิมพระเกียรติเร่องนั้นที่ปรากฏฉบับพมพ
ไว้ในหนังสือชีรัญญาแต่ก่อนบกพร่อง ขาดโคลงอยู่
วิภพายบท หอพระสมุด ๑ พงหาดบบบรูณ์ได้
พิมพ์ให้ปรากฏในสมุดเล่นนี้เป็นครั้งแรก

โคลงหลวงศรีมหสัสดเร่องนี้ เป็นหนังสือสำคัญ
ในการพงคาวดารทั้งข้อปะร่วงการหนัง ตัวยแต่ง ใน
รัชกาลเมเน็ตฯ พระนราฯ แลกถ่าวดังเหตุการณ์
ชั้นไม่ปรากฏในหนังสือพระราชนพคาวดานมือช่างหลายชั้น
คาวผู้ศึกษาโดยวานคติฯ ใช้กราฟส้อมเร่อง พงคาวดาร
ก่อนรัชกาลสมเด็จพระนราฯ ได้ขอกำชังหนัง

๗๙.

โคลงแฉลิมพระเกี้ยรติ
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
หลวงครึ่มโหสณแห่ง

๓ ศุลติทวีเนตรเว戎	เรืองฤทธิ์
พรหมคเณสสรวงสิทธิ์	สีเกล้า
เชิญพระบันทมนิกร	เห็นอนาคต
มาสั่วายทุกช่วง	รุ่งพากนขชา ฯ
๔ พระยศป่างให้ช่าว	มาดวย
ท่าเฝือกพังพร万吨ราย	ผ่องແພວ
นาภูชนบໍ່หมาย	พนวงศ์
เมืองมั่งนชั่งแก้ว	ท้วไหซัมບູນ ฯ
๕ พระยศป่างคล้ายคลื่	ผลแสน
ราภูรอมเวียงเชียงແຫ	หั่นเกล้า
ลาวลาภูคழคนແຄນ	หนองนาศ ไปนา
ไหวหัวนพระฤทธิ์เว้า	ท้วท้าวทุกกรุง ฯ

๔ รับพระสมโภชพิพัน
พุทธลิขิตหงค์เข้มอาจร้าย
ยังพระนครستانที่
เทพบุญกรนวช้อย
๕ พระยศลลั่งห้อง
ท้าวท่าวสากลดวิต
หวังมายุ่ปะระดิทิน
โอนมกภูมิเกล้า
๖ มังนันกมนตรผู้เฝ่า
รตนบราบาร์กัน
เป็นบีกษาพหัต
มาอยู่ภักดิเชา
๗ นักภาษาเบกร์ที่
นามชื่อไปช้างสา
นาทลสุวรรณยา
เป็นบทมุลกิจแล

สงสาร
คลาศคล้อย
เกณ์รายภร
ชั้นไหว้ชชา ฯ
ภรนิน
ไช้
ผ้ายเผา
ทูลบาท
กตลาดทองโรงชาร ฯ
กรุงษะครรช
ผ่านผ้า
นฤปราช
คำกวัยไกเยน ฯ
จำปา
ไร เชแกะ
ทกราช
หนองน้ำอวันท ฯ

๘ หนึ่งสามนตราชาเชช
นามชื่อตามบทาง
ในเมืองมักกาสา
มาประนนวหิหร
๙ นิกัมพชผู้เอก
บินทปรัชฐานไอ
เข้าพระเครชภวนิบ
ไบปกาเป็นนัตรกัน
๑๐ ขอawayอกอกไม้ม้าศ
หกชุมชนไทยเทา
วักพักดิเดิมเยา
ห่วงพงทรงยศกง
๑๑ ถวายกษัตริย์ผู้เฝือก
ทรงพวงพนิพลายพงศ
ควรเป็นสำนัพง
ทุกเทศทุกท้านอ้ม

ราย
ເຜົ່າໄທ
ສັນວະຊ
ນອບນັມນັງຄມ ฯ
ກຽງໄກ
ຫາສັນນ
ຍກນາດ
ກ່ອໃຫກຕອງ ฯ
ເຈີແຄລາ
ແຕ່ງຕັກ
ຮາຜວາງ
ອູ່ເທົກລັກປາ ฯ
ງານຍັງ
ດອຍລົມ
ຈອມໂລກ
ນອບນັວຂວານທ ฯ

๑๗ นิตราริราษฎ์
๑๘ นานอุปราชายศ

กังนกอุบลบท

มาเพอกกัตหมัน

๑๙ ยานมีลภาษผู้

ไทรหยาบประทิพต

ผงถวายคงวายรา

ชื่อฟูฟ่วงคงกาม

๒๐ พระยศปางข้าขอ

คิดไห้หกรชนควา

คือเมืองวิชยา

แขงแข่งทำยศยาม

๒๑ ครรณะพระเศษไก

ให้ห้าราภูรบ

ทรงคอบ่อทานทบ

ชนอวนนไค

กัมพู

ให้ญี่นั้

ชรยากร

อย่างเมฆบทมาดย ฯ

นยศ

หัวนไหว

นาเดศ

มาศทงเงินาม ฯ

เสมา

แท่กาม

คิริราษ

อย่างเพียงสิงคាល ฯ

กรองภพ

รวมไว

มองนาก ไบนา

พวงพ่องมาดวย ฯ

๑๖ พระยศปางทรงแต่ง

ดพบริโภรณ

แฉลสตลดัญชาตทวาร

ข้อมเปรี้ยบปรากการกัน

๑๗ ถุดิทปราสาทสร้อย

สูงเทวิคภารามารุ

พรหมพักตรคัตตรเนลิมสก

นาคพะพานพคหណ

๑๘ ตรีมุชลิงหานسنแก้ว

ธรรมแวนแวนเรอลงนาย

ไวงหารกำนัลถวาย

งามเจอนนฤณิตเย้า

๑๙ พระมนเทียรค้าเททิ

ชวาสุทธาสวราษพวรรณ

ช้ำยจันทรพิศลัววรรณ

พรายแพร่วงสุริยแล้ว

เวียงส้าน

ราชนั้น

วังราษ

ก่อิกล้มมา ฯ

สมพทร

ช่องชั้น

เสาวภาคย

เดียบเดือยลงมา ฯ

กรองผสาย

รุ่งเร้า

ยกว่าท

ยุพามาติน ฯ

แฉลจัน

เพวศิแพรั้ว

เวมาศ

ส่องสูบแสงจันทร ฯ

๒๐ សวนศรีพุกน้ำชาติชัย งานคอมคอง ใบบัน คือวิตรลดาภารต์ บ้านเย่งคนหรสเร้า	หลายพรพรรณ คล์เกล้า วชิราษ เพ่องพงชารถวาย ฯ	๐ ๐ ๐	๒๔ สรงเสรจเล็กกลอคกัน หอกหลังไหหลวงเวียนวง ฉวัตเควี่ยนข้าเนี่ยนวง ขันออกเกสราลํา	โภยกทาง วิ่งน้ำ วาร์ค กลับแก้วโภมล ฯ
๒๑ อศจรรย์จอมโภกาล คงคบรวมพิษณุาช เสด็จราวค่านคำวอด พระเกี้ยบทิพรยศแล้	ขมิรศกธ ลีแท บตราช	๐ ๐ ๐	๒๕ พรายล้ายชลผ่าเพียง ไวยร่วงรินพร้อมพรพรรณ แล้วลงหลังไหลดจัด ແວວากหัวງเวียนอ้อม	ลินช์สวรรค ແພງพร้อม ชนแจก ไปนา ແบংনাঁອອນແດວ ฯ
๒๒ มีสินธุส้ายสีตซัง เต้มแต่เศชรใน พุพวยหลังลงไหลด วางแผนท้อทางคันคัน	ชลใส ซอกชัน เชงช้าน	๐ ๐ ๐	๒๖ ស่มบูรณ์พลเกษตรล้วน ผ์เมสเพยสไมลรสนูก สำเวาເພີຍບໜນທຸກ ສມບັດເສດານກລໍາ	ເກຍນົ້າ ເຮືອຍຫລາ ກວັພໍນຳນາກ ມານາ ກລາດຄວຍສະມາກາ ฯ
๒๓ ขันเข้าในເງອນແງ พິ່ງຜົດໂຈນເຫຼວ່າຫອນ ອອກມູຂແໜ່ງໄກຣສຣ ลงສະຮັບໝູຈຸດແກວ	คล່າວແຄລ້ວ ลីຫរាល ช້ານຫ້ອງໜລດວາຍ ฯ	๐ ๐ ๐	๒๗ สรรເພື່ອງປະປະພາສັນ ໝນຫ່ອດວງພວງຜລ ໄກສົມລ່ວເສາວົນນີ ເຂາທໍາມາຮົດຄອມ	ພນສົມທ ໄນ່ມັນອົມ ຮສວຕ ກລ່າວຄລ່າຍໜລໍ່ຫລ ฯ

๒๙ ໄປມາຄາຍພັນ

ຂອໍຫຼັກແຫ່ງແຈ້ນ

ເລື່ອງສາຣ໌ເທິຍຮົນ

ແສ້ແສະແຫ່ງເຈິງກັ້ອງ

๒๙ ດົງຫລວງປົງໃຫຍ່ໄມ້

ໃບລົດຄຸນເວີຍຮັນ

ບັງແສງຮົວວຽງ

ຮຽຍເຮືອຢ່ວນເຢັນພັນ

๓๐ ມ່ວງປ່າງທຽງຕົ້ງແຕ່ງ

ຕາກຄາຍຕອງພວຍບດ

ພລັບພລວງທຽມວົງຈານ

ຍອດຳໄຍ່ເຟຄລ້ອຍ

๓๑ ສມພັນຈົວໂຈ່ເຕົວ

ເດືອນລຳກວ່າໄພພວາ

ແກງຄົນເຄືອຂອງສາ

ເຫັນທັນທັນແຈງແຜວ

ໄພວສົນຫຼື

ແຫ່ງໜັງ

ນກໂນ່ທ່ຽວ

ພວບພຣອນເວຍນວງ

ນິພຣະກ

ຮມວນ

ໂຄກສ

ນໍາກວ່າງອາທວາ

ຕຽດ

ຢ່າມຍື້ອຍ

ແພັງ

ຄລຄອມສາຫາ

ຖຸມກາ

ກຸມແກວ້າ

ຜລກງາ

ຜອງເນອນວລກຄົວ

๓๒ ວົງວຽນວະສາຂຍນົມ

ຕວງດອກໄຟແກມກລ

ບານສະລອນກມຽມນທ

ຝຶກຜາດຈວງເຮືອງແບ່ນ

๓๓ ທີລີສ່ໄຣເບີກລ້າຍ

ລມວ່າພາຍສາຍສິນ

ໂກມູກົດຜົມອອງດິນ

ບານເຕັ້ງທຸນໆອ່ອນ້ອຍ

๓๔ ບັວຂາວເຂື່ອງແຂ່ງໜີນ

ແຕງກົມທົງກລ

ສັຕັນບັນສານສັນ

ບ້າວເຜົ່ານພາຍຮາຍເພິ່ງ

๓๕ ໂກໄລດ້ຍລາກກຳນົມ

ນມມາກມຈົກຜົງ

ກຽກງຸກມຈຸດສົງ

ປິລາເປົ່າຍນແບ່ລົງແພັງຫຼັງ

ນອງຜລ

ແຕ່ງແຕ້ມ

ນ້ຳກວາບ

ຍອດຍົມນາກົງ

ຮ່ວງວິນ

ເພື່ອຍົວພວ້ອຍ

ໜູ້ອ່ອ

ແນບນ້ຳນັງໃບ

ບານຍນ

ກົດແກລ້ຍົງ

ກມວົງ

ເວີຍບັນນຸມລຸບ

ໄກງ່ລັງ

ຜາຍໜ້າ

ແສວງພົງ

ເຫັນຍ້າເລັມໄກລ

ศูนย์วิทยบริการ ส้าน้ำนราภิวัตน์ครรภ์อมรราก

๓๖	ชารเกยมเปริมปรีกีลวน	เกยมสวัสตี
๓๗	เป็นที่สถานพรัววนน'	สีบสร้าง
๓๘	ตัวภันฑคิรตัน	มนุนดา
๓๙	พระปิรุคไตรภพหยং	เหยียบไว้เป็นเคลิม ๆ
๔๐	๑ ท่าทางล่องล่องท้อง	ภารลินธี
	เงอกงวบวบไบบิน	ร่อนร้อง
	คบแแคคกาถวิล	หาเพอน
	ໄกญูนบูรังก้อง	แขวงค้อนหอยใหญ่ ๆ
๔๑	๑ การเขนเข้าขั้นขาย	นางนวล
	ภรไกภันใหหุน	คุเคย
	ภะสาภะลันทสรวล	เรียงร่อ
	เขียงแอนลงกณ์เกลย	ม่ายคลงโคลงคลึง ๆ
๔๒	๑ ไกกลินร่อนร้อง	โผผาย
	นากหกเหหรหวบลาย	แมกไม้
	ผسانเสียงสำเนี่ยงถวาย	สังคิต
	ทุกทั้งคนครีกล	กล้อมเกลยงเพลงพาล ๆ

๔๓	๑ ท่าโอบอโழด็วย	เสียงสาร
	เสือโคร่งกรรมดาวคาด	ขับเบรรี่ยง
	กว่างฟานผกแฟงกราน	เกรงภิต
	หมื่นเม่นคนองเหลียง	หลักซังมัมมัน ๆ
๔๔	๑ โคงಡงเดียบร้ายข้าง	ระบะโนน
	គ่วยໂຕຮັດຕົ່ມໄພນ	ເລີຍວໄມ້
	ລິງລາງແຮກເວິງໂທນ	ເຫຍວທອງ
	ຕ່າຍເຕັ້ນຄອງເຊິງໄຫດ	ໄລດເລີຍວໜ້ານັກງ່າ
๔๕	๑ ຈົມກັກງານາເກົດ	ສາກລ
	ເສົດຈຳນຸ່າເນັງພນ	ເວສັນນ
	ທຳການເບົກໄພຣກນ	ໄຊຍາຄ
	ໄຕຍຄາເຕົກປະກວມນັ້ນ	ຂອກໄວເປັນເຄືມ ๆ
๔๖	๑ หັດຕາຈາຮຍົງຕ່ອ	ວາພາທ່າ
	ພຸ່ມົມີບາສບວງສຽງສາ	ມາຮັດແລວ
	ສມູນຂໍາຍບ່າ	ໜປໂຢຄ
	ນຽນវຽມຜູ້ແຜ້ວ	ຜ່ອນນໍາໃກສານີ້ ๆ

895. ๙๑
๙๑๗๓ ๑
2468 ๘. ๓
11533

๑๙

๔๕ เสร์เจันท์ชีวะคัมภีร์	ชลธรัตน์
๔๖ ความสั่งของผู้บังคับบัญชา	อาสาสมัคร
๔๗ เพิ่ยส่องพิจารณาตัว	นิชนาศ
๔๘ ข้อสั่งเวยพัสดุแล้ว	นอบน้อมศักดิ์
๔๙ ทดสอบสิทธิแล้วเลิก	กำลังเดิม
๕๐ ชูช้าไว้ในความเพลิง	เดือกด้า
๕๑ ขอข่ายขำข่วงเดกิ้ง	เทเวศร์
๕๒ ผู้จะภูมิทั่วหน้า	บุชาจัณพนม
๕๓ สรวมพรพระผู้ก่อ	การคุณ
๕๔ เจริญมั่งคงโดยศรัทธา	เด็กแล้ว
๕๕ ความสรรพคันธาราก	สิริวิภาค
๕๖ เศกี้ส์เกย์เก้าแก้ว	ลั่นฉั่งไชยศรี
๕๗ ทรงสารสัตถิด้า	ไกรสาร
๕๘ ยุรยาตรเสนบากร	แซ่ช่อง
๕๙ พลศรีเชือกชนสลดอน	เร็วราวด
๖๐ หมอบัญชีชามัยคล้อง	พรั่งพร้อมทุกทาง

๑๓

๖๑ เปิกโขลนทวารเข้าข่าย	ขอมฤกษ์
๖๒ พวงพาลคชศึก	คลั่คลาย
๖๓ รวมร้าแฟกฟุมทอก	พัฟ
๖๔ มีกรรมแغانร้าย	ร้ายกันกันฝุ่ง
๖๕ หนองพรักสิทธิ์เสียงฆาศ	เควินฉว้าง
๖๖ ขึ้นค่าเรียเงร์วาว	ไอล์ฟัน
๖๗ ฉัตวรรณรุกวังน้ำ	แมมลูก
๖๘ พังแต่พลายเพรียกอัม	เก้าคลังคงตาม
๖๙ พระคุดขุนเบกลองไปล'	ไครวพ
๗๐ ข้ามข่ายมารขอรวมพ	น่านกว้าง
๗๑ พระไทยไปรักป่าวรา	เมตราวพ
๗๒ ให้ปลดงพันงชั่ง	ลูกน้อยแนมปี
๗๓ เสร์เจเต็็งกลัดก้าวคำน	คงคอกน
๗๔ ชลชະເລວອສາ	เหลาช้าง
๗๕ คชสารบันสมสลดอน	กวนิศ
๗๖ ชุมกรหงส์เกยงช้าง	จราครร้องเรียงร่ม

๑๔

๕๙ พระสารสี่หนาทເຂົ້າ ໃຫ້ເວັ່ນພິບຍົດຫາຍ	ໂຄງການ
ພລຄ່ອນຂັ້ນຂັ້ນຂໍານານ	ແວດົມ
ກອງກ່ອນເພີ້ງພລາມຂໍ້ມ	ຮອບແວ້ງວັງສາງ ၅
๕๙ ເສນາເນອງໄປວ່າພວ້ນ	ອົກອົງ
ສ້າວແຜ່ເຕີ່ມບັນຜົງ	ນໍາກອງ
ແຈ່ງຮາໄພພົໍງ	ແທນຮອມ
ຕ່າງໝາບຂໍ້ມູນ	ໄຫ້ເວັ່ນກຽມຫາຍ
๕๙ ອົມອຣມິກວາສເກລຳ	ກຽມທິກ
ອົນຄເອກທິກວາທິກ	ເລືດລິນ
ສຸມຢົງກິຈສົງຫາຮສົກ	ສາມໂລກ
ກຽງວິໄຊຍ້ຫັ້ງທັນ	ເຫັນຫັ້ງອມວິທີ
๕๙ ຄູ້ຄລັກຍົດເລັກເດີສເຮືອ	ໜາຍຸສນາມ
ຍັງຍັງໃນສົກຄວາມ	ແກວ່າກລ້າ
ຄູ້ພາລ໌ຂຳນິນາມ	ຕົກວາງ
ໄມຄຍໄລ່ສາວໄພວ້າ	ຮວບເວັ່ນກຽມຫາຍ

๑๕

๕๙ ຄູ້ຄສາຮສາມາຮັດແມ້ນ	ຄູ້ຄື່ອໍ
ນັກບໍາປອງຮ່າງ	ໄລ່ໜ້າງ
ສລອນສາຮສໍາຕົວ	ໄດຍວາງ
ກຽກນັ້ນກັນຄັ້ນຂ້າງ	ຄອກແກວ້ນໄວງ ၅
๕๙ ສາຮທອງຈະຈົບໜ້າງ	ໄພວ້າຍ
ກັນເດອນຕົວພວ່າຍພາດ	ແກວ່າກລ້າ
ຄູ້ສັງຂໍ້ຮັງສາຮ	ສວ່າພ
ໜມອເຂົ້າເຈິງໜາຍວ້າ	ຮ່າຍເຫຼັກຂອຍຫລັງ ၅
๕๙ ບັນຫຼັງພັ້ນເຂົ້າຄົ້ນ	ເຄີຍສາຮ
ໜັນໝົມໃຊຍ້ໜາຍ	ເວັ່ນເວົ້າ
ຫລັດຫລັດຜົກແຟງສາຮ	ຄູ້ພູ່ທີ່
ລັກຄອດສອດແນມເຂົ້າ	ຫຼູ່ຍ້ັງໜັນບິນ ၅
๕๙ ພັນພັງຈະຈັບຈັງ	ຈິງຫຼັດ
ຄົກບາຄົງຮັງຮັດ	ຮວດເທົ່າ
ຕ່ວງຈົອງຈຳນອນອິດ	ໄອນແຍກ
ໄອງແຍ່ງພັນໄມ້ເຂົ້າ	ຜັກພວ້ອມພານາ ၅

๖๐	ชูนกของรัตน์เร่งช้ำง	ผันผาย
๖๑	ดูบไล่หลังพังพလาย	พวงพ้อง
๖๒	เจวียนพรพรากดูกพาย	ลิวแล่น
๖๓	ได้ให้มูเพรียวกลั่งต้อง	บาลีสันคุกๆ เดว ๆ
๖๔	พระราชนท่านถัวนผัฟหมู่	ฉมวยกมำ
๖๕	ขุนหมมนหมายมอข่า	แม่นคล้อง
๖๖	ป្រវក្រចឹងແລະគាយុតា	เรីវេង
๖๗	ເອនໂខ្មាហាហរចឹង	ແຕែងព៉ោង ໄកយកិន ๆ
๖៨	เงនកំករូបគ្រូងទង	ឈុងឱ្យុង
๖៩	ផលាជស់ដេរពរាយករ	មេងហួយឱ្យុង
៧០	វត្តឱវកាតគរុញឃើន	យាយីន
៧១	ដោរវណនុណ្ឌាលីអុំ	ដុំកៅកំកៅ
៧២	រាយវត្សបុន្តិប្រកិច្ច	ដុំកៅអំបោង
៧៣	កាមបានាយករារា	ចុបិច្ច
៧៤	ព្រោចនកុកុលុំ	ពកអភាគ
៧៥	ក្រុរុបុរុបុបិ	ឃុំឃុំឃុំសុំមុំរុំ